

دانشنامه

اجرای احکام مدنی

بر اساس:

قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶

قانون نمره ۱ برای تسکین موقوفات مالی مصوب ۱۳۹۴

در سایر قوانین مرتبط

جلد اول

قواعد عمومی

دکتر علی مهاجری

سرشناسه	: مهاجری، علی، ۱۳۴۰
عنوان قرارداد	: ایران، قوانین و احکام .Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: دانشنامه اجرای احکام مدنی: بر اساس قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۹۴
و سایر قوانین مرتبط / علی مهاجری.	
مشخصات نشر	: تهران : فکرسازان، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: دوره 0-28-600-978 : ج 1 : 9-25-600-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
داشت	: کتابنامه.
موضوع	: اجرای حکم -- ایران
موضوع	: Executions (Law) -- Iran :
موضوع	: آیین دادرسی مدنی -- ایران
موضوع	: Civil procedure -- Iran :
موضوع	: حقوق مدنی -- ایران
موضوع	: Civil rights -- Iran :
موضوع	: مصاد اموال -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Confiscations -- Law and legislation -- Iran :
رده بندی دیویی	: ۳۴۷ / ۷۷
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ : ۲۷۹ / ۹۱ KMh
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۲۰۹۲۷

تهران - انتشارات فکرسازان

دانشنامه اجرای احکام مدنی - ج ۱ - ایران

مؤلف: دکتر علی مهاجری

نوبت چاپ: اول. ۱۳۹۶

تعداد صفحه: ۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان شپید وحید نظری،

بین خیابان فخررازی و خیابان دانشگاه، کوچه شپید قدیری، پلاک ۲۲،

واحد ۴، تلفن: ۶۶۹۶۰۷۶۰ - ۶۶۴۸۹۲۹۶ - ۲۱

۲۷	مقدمه
۲۹	بایسته‌های استفاده بهینه از کتاب
	فصل اول: قواعد عمومی
	مبحث اول: مقدمات اجرا
	ماده ۱- عدم امکان اجرای حکم قبل از قطعیت آن
۳۳	تعریف اجرای حکم
۳۴	جنبه فقهی اجرای حکم
۳۶	اعمال حاکمیت از طریق اجرا
۳۶	شرایط اجرای حکم
۳۷	اجرای موقت حکم
۳۸	اجرای حکم تقسیط محکوم به
۳۹	اجرای قرار دادگاه
۴۰	اجرای دستور موقت در دعاوی حقوقی
۴۱	اجرای دستور موقت در دعاوی خانوادگی
۴۲	اجرای حکم غیرقطعی و مصادیق آن
۴۴	اجرای دستور دادگاه
۴۵	اجرای حکم بی اعتباری سند رسمی
۴۵	لزوم نهایی شدن حکم طلاق برای اجرا
۴۷	لزوم اعتبار حکم برای اجرا
۴۸	ضرورت تنجیز سند رسمی برای اجرا
۴۸	اجرای حکم اعسار
	ماده ۲- ضرورت ابلاغ حکم قبل از اجرای آن
۵۰	شرایط صدور اجرائیه

- ۵۰..... ابلاغ حکم به محکوم له
- ۵۱..... ابلاغ حکم به وکیل طرفین
- ۵۲..... احراز ابلاغ قانونی به مخاطب
- ۵۲..... حق درخواست صدور اجرائیه
- ۵۳..... صدور اجرائیه با انصراف قبلی
- ۵۴..... ضرورت تقاضا برای اجرای حکم دیه
- ۵۴..... درخواست متعهدله جهت اجرای سند
- ۵۷..... درخواست اجرا از سوی منتقل‌الیه
- ۵۷..... درخواست اجرا حکم غیر قابل تجزیه
- ۵۸..... ضرورت ابلاغ حکم به محکوم علیه
- ۵۹..... تقدیم دادخواست برای اجرا
- ۵۹..... درخواست اجرائیه توسط محکوم علیه
- ۶۰..... تقاضای محکوم علیه برای اجرای حکم
- ۶۱..... همسویی تقاضای محکوم علیه با امر مدنی
- ۶۱..... راهکارهای اجرایی اجرا به تقاضای محکوم دیه
- ۶۲..... آمادگی محکوم علیه برای اجرای فاقد اجرا
- ۶۲..... درخواست صدور اجرائیه توسط نماینده
- ۶۳..... اجرای حکم مطرح در مرحله تجدیدنظر
- ۶۴..... صدور اجرائیه به درخواست ثالث

ماده ۳- غیر قابل اجرا بودن حکم فاقد موضوع حین

- ۶۴..... ضرورت معین بودن موضوع حکم
- ۶۵..... موضوع حکم و محکوم به
- ۶۶..... منحصر به مورد خاص بودن حکم
- ۶۶..... مشخص بودن موضوع تخلیه
- ۶۷..... معین بودن موضوع تعهد در سند
- ۶۷..... اثر معین نبودن موضوع حکم

۶۸..... ضرورت تعیین میزان و مشخصات مال

ماده ۴- صدور اجرائیه برای اجرای حکم

۶۹..... دستور صدور اجرائیه

۷۰..... استثنائات صدور اجرائیه

۷۱..... عدم صدور اجرائیه در اجرای حکم طلاق

۷۲..... تکلیف برای سازمان‌ها و مؤسسات دولتی

۷۳..... صدور اجرائیه علیه مراجع دولتی

۷۳..... ضرورت ارسال حکم به مراجع دولتی

۷۴..... درخواست اجرای گزارش اصلاحی

۷۵..... اجرای جنبه مال حکم تفری

۷۶..... اجرای حکم ضرر زدن

۷۷..... الزام دادگاه بدوی به صدور اجرائیه

۷۸..... عدم صدور اجرائیه نسبت به حکم تصرف عدوانی

۷۹..... اجرای حکم تجویز انتقال منافع به غیر

۷۹..... اجرای حکم ابطال شناسنامه

۸۰..... صدور اجرائیه در فقدان پرونده

۸۱..... مرجع اخذ وجه الکفاله و ضبط وثیقه

۸۲..... عدم نیاز به اجرائیه در دستور فروش

۸۴..... آثار اجرایی حکم حجر

۸۴..... اجرای حکم انتقال رسمی تلفن

۸۵..... صدور اجرائیه برای اجرای سند

۸۵..... اصل بودن صدور اجرائیه

۸۶..... اجرای حکم رد عوض

۸۶..... دفعات صدور اجرائیه

ماده ۵- مرجع صدور اجراییه

- منظور از دادگاه نخستین..... ۸۷
- صدور اجراییه توسط قاضی شورا..... ۸۸
- صدور اجراییه در مورد حکم مرجع تجدیدنظر..... ۸۹
- صدور اجراییه پس از نقض فرجامی..... ۹۰
- اجرای حکم توسط دادگاه تجدیدنظر..... ۹۰
- جمع اجرای رأی داور..... ۹۱
- صدور اجراییه در دادگاه جانشین..... ۹۲
- مرجع صدور اجراییه در مورد سند..... ۹۳
- مرجع صدور اجراییه در مورد طلب محکوم علیه..... ۹۴
- انحصار دخالت اجرای..... ۹۵
- مرجع صدور اجراییه در گزاین اصلاحی..... ۹۶
- صدور اجراییه در موارد خاص..... ۹۶
- عدم صدور اجراییه در دیوان عالی..... ۹۷
- مهلت صدور اجراییه..... ۹۸

ماده ۶- شرایط اجرای

- تعریف اجراییه..... ۹۸
- ذکر مشخصات طرفین در اجراییه..... ۹۹
- درج مشخصات حکم در اجراییه..... ۹۹
- ذکر مسئول پرداخت هزینه اجرای..... ۱۰۰
- امضای اجراییه توسط قاضی..... ۱۰۰
- امضای اجراییه توسط قاضی مردود..... ۱۰۱
- صدور اجراییه بر مبنای صورت مجلس..... ۱۰۲
- شرایط اجراییه های ثبتی..... ۱۰۳

ماده ۷- تعداد برگهای اجرائیه

- اجرائیه به تعداد محکوم علیه به اضافه دو نسخه ۱۰۵
- ابلاغ اجرائیه به محکوم علیه ۱۰۶
- عدم امکان ابلاغ اجرائیه به وکیل ۱۰۶
- تشکیل پرونده اجرائی ۱۰۷
- تعداد نسخه های اجرائیه ثبتی ۱۰۷
- فوت محکوم علیه قبل از صدور یا ابلاغ اجرائیه ۱۰۹

ماده ۸- ابلاغ اجرائیه

- ابلاغ اجرائیه به محکوم علیه ۱۱۰
- ابلاغ اجرائیه به حکومت ۱۱۰
- انواع ابلاغ اجرائیه ۱۱۱
- ملاک ابلاغ اجرائیه ۱۱۱
- نقل مکان محکوم علیه ۱۱۲
- ابلاغ اجرائیه های ثبتی ۱۱۲
- ابلاغ اجرائیه به ورثه ۱۱۴

ماده ۹- ابلاغ اجرائیه به محکوم علیه مجهول المكان

- ابلاغ به محکوم علیه مجهول المكان ۱۱۵
- ابلاغ اجرائیه به آدرس جدید ۱۱۶
- انتشار اجرائیه در روزنامه محلی ۱۱۷
- فاصله ابلاغ اجرائیه ۱۱۷
- عدم انتشار روزنامه محلی ۱۱۷
- عدم نیاز به ارسال اخطاریه دیگر برای محکوم علیه ۱۱۸
- بی توجهی قانونگذار به حقوق محکوم علیه ۱۱۹

ماده ۱۰- فوت یا حجر محکوم علیه قبل از ابلاغ اجرائیه

- تکلیف اجرا با فوت یا حجر محکوم علیه..... ۱۲۰
- معرفی جانشین توسط محکوم له..... ۱۲۱
- فوت محکوم له..... ۱۲۱
- فوت وکیل محکوم علیه..... ۱۲۲
- فوت محکوم علیه قبل از صدور اجرائیه..... ۱۲۳
- فوت محکوم علیه قبل از ابلاغ اجرائیه..... ۱۲۴

ماده ۱۱- تصحیح یا ابطال اجرائیه

- وقوع اشتباه در اجرائیه..... ۱۲۴
- ابطال و اصلاح اجرائیه..... ۱۲۵
- تقاضای ابطال و اصلاح اجرائیه..... ۱۲۵
- جهات اصلاح و ابطال اجرائیه..... ۱۲۶
- اصلاح اجرائیه و الغاء اجراء..... ۱۲۷
- شرط اصلاح اجرائیه..... ۱۲۷
- ارسال اصلاحیه اجرائیه برای ابلاغ..... ۱۲۸
- عدم استماع دعوای ابطال اجرائیه دادگاه..... ۱۲۹
- اشتباه در اجرائیه ثبتی..... ۱۲۹
- تصحیح یا الغاء عملیات اجرایی..... ۱۳۰
- نقش ابطال اجرائیه در مهلت سی روزه..... ۱۳۰

مبحث دوم : دادورزها (مأمورین اجرا)

ماده ۱۲- مدیریت اجرا

- انجام وظیفه مدیر اجرا..... ۱۳۲
- معرفی دادورز..... ۱۳۲
- قانونی بودن واحد اجرای احکام مدنی..... ۱۳۳
- انواع واحد اجرای احکام..... ۱۳۳

- همامنگی برای موارد خاص ۱۳۵
پیشینه واحد اجرای احکام ۱۳۶
ریاست بر واحد اجرای ثبت ۱۳۷
مرجع توقیف اموال شاکی ۱۳۷

ماده ۱۳- اجرای حکم به وسیله غیر دادورز

- کمک به دادورز در اجرای احکام ۱۳۹
انحلال پُرس ویژه اجرای حکم ۱۳۹
استفاد از نیروی انتظامی برای اجرا ۱۴۰
راهکار رفع کمبود دادورز ۱۴۰
استفاده از سه در عیالات اجرایی ۱۴۱
مباشرت نیروی نظامی در اجرای اسناد ۱۴۲

ماده ۱۴- مقاومت یا سوء رفتار نسبت به دادورزها

- تقاضای کمک از مأمورین دیگر ۱۴۳
استمداد از دژبان ۱۴۴
ضمانت اجرای کیفری مقاومت در اجرای حکم ۱۴۴
سوء رفتار در برابر دادورز ۱۴۵
مجازات جلوگیری از اجرای حکم ۱۴۵
استتکاف از اجرای حکم حضانت ۱۴۶

ماده ۱۵- نتیجه عدم پذیرش درخواست دادورز

- ضمانت اجرای عدم کمک به دادورز ۱۴۷
انعکاس تخلف به مرجع صلاحیتدار ۱۴۷
مرجع رسیدگی به تخلف ۱۴۷

ماده ۱۶- توهین به دادورز حین انجام وظیفه

- امانت به دادورز ۱۴۹

۱۵۰.....	صورتمجلس شدن اهانت
۱۵۱.....	عدم امضای صورتمجلس
۱۵۱.....	مقاومت در حین انجام وظیفه
۱۵۲.....	امضای صورتمجلس توسط شهود
۱۵۲.....	ارسال صورتمجلس به دادسرا
۱۵۲.....	ارسال مستقیم صورتمجلس به دادسرا
۱۵۳.....	قانون ماهوی حاکم بر رسیدگی کیفری

ماده ۱۷- ممانعت از انجام وظیفه دادورز

۱۵۳.....	ممانعت ثالث از انجام وظیفه دادورز
۱۵۴.....	ممانعت از انجام وظیفه دادورز
۱۵۴.....	ابهام در تعیین مجارت و ممانعت کننده
۱۵۵.....	ضمانت اجرای ممانعت از انجام وظیفه
۱۵۶.....	ادعای عمومی و خصوصی

ماده ۱۸- موارد معذرت مدیران و دادورزان

۱۵۷.....	جهات رد مدیر اجرا و دادورز
۱۵۷.....	ارتباط امر اجرا با همسر دادورز
۱۵۸.....	قربانیت دادورز با یکی از طرفین
۱۵۹.....	قیمومت، وصایت و کفالت دادورز
۱۶۰.....	وجود دعوای مدنی و کیفری
۱۶۰.....	ارجاع اجرا به مدیر یا دادورز دیگر
۱۶۱.....	تطبیق جهات رد اجرای احکام و اسناد
۱۶۱.....	وظیفه دادورز به اعلام وجود جهات رد

مبحث سوم: ترتیب اجرا

ماده ۱۹- مرجع به موقع اجرا گذاردن اجرائیه

۱۶۲.....	منظور از قسمت اجرا
----------	--------------------

- ۱۶۳..... حفظ سوابق اجرایی در واحد اجرا
- ۱۶۳..... ریاست رییس دادگستری بر واحد اجرا

ماده ۲۰- نیابت در عملیات اجرایی

- ۱۶۴..... شرایط نیابت در امور اجرایی
- ۱۶۵..... نیابت اجباری در امر اجرا
- ۱۶۵..... دریافت کننده نیابت اجرایی
- ۱۶۵..... اعاده پرنده اجرایی نیابت به معطی
- ۱۶۶..... مخاطب نیابت اجرایی
- ۱۶۶..... اعطای نیابت اجرایی
- ۱۶۷..... اعطای نیابت اجرایی از رف دادگاه

ماده ۲۱- تشکیل پرونده اجرایی

- ۱۶۷..... اختصاص کلاس اجرایی به ادوکیه
- ۱۶۸..... نگهداری پرونده اجرایی
- ۱۶۸..... نگهداری مکاتبات در پرونده اجرایی

ماده ۲۲- ملاحظه پرونده اجرایی توسط طرفین

- ۱۶۸..... وظیفه مدیر اجرا برای تشکیل پرونده
- ۱۶۹..... تجميع پرونده‌های اجرایی مرتبط
- ۱۷۰..... حق ملاحظه پرونده اجرایی
- ۱۷۱..... أخذ رونوشت از پرونده اجرایی
- ۱۷۱..... هزینه أخذ رونوشت
- ۱۷۲..... أخذ فتوکی از پرونده حقوقی
- ۱۷۲..... هزینه قانونی فتوکی و رونوشت
- ۱۷۳..... حق مطالعه پرونده اجرایی توسط ثالث

ماده ۲۳- محول شدن عملیات اجرایی به دادورز

- ۱۷۴..... ارسال اجراییه به واحد اجرا
- ۱۷۴..... ارجاع امر به دادورز
- ۱۷۴..... استفاده از نیروی انتظامی

ماده ۲۴- عدم امکان توقف اجرا جز در موارد خاص

- ۱۷۵..... تأخیر ناپذیری اجرای حکم دادگاه
- ۱۷۶..... استثناء در اجرای حکم
- ۱۷۶..... موارد ایستادن عملیات اجرایی
- ۱۷۷..... عدم اجرای حکم در مرحله تجدیدنظر
- ۱۷۸..... توقف اجرای حکم در مرحله فرجام
- ۱۷۹..... توقف اجرا به دلیل رضایت شخص ثالث
- ۱۸۰..... توقف اجرا با قرار قبول اعاده دادرسی
- ۱۸۱..... قرار تأخیر اجرا برای رفع اختلاف
- ۱۸۱..... توقف اجرا تا معرفی ورثه
- ۱۸۲..... ادعای تلف توسط ثالث
- ۱۸۳..... اعتراض به استناد سند رسمی
- ۱۸۴..... نظر مقام رهبری نسبت به اجرای حکم
- ۱۸۴..... توقف اجرا به درخواست محکوم له
- ۱۸۵..... تأخیر ناپذیری اجرای حکم
- ۱۸۵..... بخشنامه عدم تخلیه مسکن رزمندگان
- ۱۸۶..... عدم مراجعه محکوم له به واحد اجرا
- ۱۸۶..... تلقی عدم حضور به عنوان رضایت
- ۱۸۷..... تخلف قاضی دادگاه نسبت به عدم اجرای حکم
- ۱۸۷..... استرداد اجراییه
- ۱۸۸..... توقف و استرداد اجرا

- ۱۸۸..... قالب تصمیم در توقف اجرا.....
- ۱۸۹..... عدم استثناء در اجرای حکم.....
- ۱۸۹..... مرجع احراز صحت اصالت رضایت نامه.....
- ۱۹۰..... تعطیل اجرای حکم.....
- ۱۹۰..... رفع سهو قلم مندرج در حکم.....

ماده ۲۵- مرجع رفع اشکال اجرایی

- ۱۹۱..... رفع اشکال در اجرای حکم.....
- ۱۹۱..... مصادیق اشکال در اجرای حکم.....
- ۱۹۲..... دادگاه متقبل رفع اشکال.....
- ۱۹۲..... زمینه‌های رفع اشکال اجرایی.....
- ۱۹۳..... نوع تکلیف دادگاه.....
- ۱۹۳..... رفع اشکال در اجرای حکم.....

ماده ۲۶- مرجع حل اختلاف ناشی از اجرای حکم

- ۱۹۴..... حل اختلاف ناشی از اجرای احکام.....
- ۱۹۵..... دادگاه مرجع حل اختلاف در اجرای حکم.....
- ۱۹۵..... رفع اختلاف توسط دادگاه مجری نیابت.....
- ۱۹۵..... مرجع رفع اختلاف در اجرای قرار تأمین خواسته.....
- ۱۹۸..... عدم رفع اختلاف در واحد اجرای دادرسی.....
- ۱۹۹..... رسیدگی به اعتراض ثالث اجرایی.....

ماده ۲۷- مرجع رسیدگی به اختلافات راجع به مفاد حکم

- ۱۹۹..... اختلاف در مفاد حکم.....
- ۲۰۰..... اختلاف ناشی از محکوم‌به.....
- ۲۰۰..... رفع ابهام یا اجمال قبل از اختلاف.....
- ۲۰۱..... ابهام به علت کلی بودن حکم.....
- ۲۰۲..... رفع اختلاف ناشی از گزارش اصلاحی.....

- مرجع رفع اختلاف ناشی از ابهام حکم..... ۲۰۳
- اختلاف ناشی از ابهام رأی داور..... ۲۰۴
- رفع ابهام در دادگاه صادر کننده حکم..... ۲۰۴
- رفع اختلاف ناشی از مفاد سند..... ۲۰۵
- اختلاف ناشی از ابطال رأی داور..... ۲۰۵
- رفع ابهام از رأی حل اختلاف قانون کار..... ۲۰۶
- تأیید دادگاه عالی برای رفع ابهام..... ۲۰۶

ماده ۲۸- عدم امکان اجرای رأی داوری فاقد موضوع معین

- صدور اجرائیه بر منتهای رأی داور..... ۲۰۷
- ضرورت ذکر موضوع در رأی داور..... ۲۰۷
- حکم فاقد موضوع معین..... ۲۰۸
- مرجع رفع اختلاف ناشی از رأی داور..... ۲۰۹
- رفع اختلاف از رأی حل اختلاف کار..... ۲۰۹

ماده ۲۹- رفع اختلاف توسط دادگاه

- تقاضای رفع اختلاف از سوی طرفین..... ۲۱۰
- طرفین اجرائیه..... ۲۱۱
- اختلاف در مفاد حکم اعلامی..... ۲۱۱
- تشریفات درخواست رفع اختلاف..... ۲۱۱
- رسیدگی فوق العاده به اختلاف..... ۲۱۲
- درخواست یکی از طرفین برای رفع اختلاف..... ۲۱۳
- رفع اختلاف در وقت فوق العاده..... ۲۱۳

ماده ۳۰- اختلاف و تأثیر آن در اجرا

- کارکرد اصل تأخیرناپذیری اجرا..... ۲۱۴
- عدم تأخیر اجرا برای رفع اختلاف..... ۲۱۴

- ۲۱۴..... تأخیر اجرای حکم توسط دادگاه
- ۲۱۵..... قرار تأخیر اجرای حکم
- ۲۱۵..... موارد تأخیر اجرای حکم

ماده ۳۱- حجر یا فوت محکوم علیه در ضمن عملیات اجرایی

- ۲۱۶..... فوت یا حجر محکوم علیه
- ۲۱۶..... تعیین مدیر ترکه
- ۲۱۷..... تعیین وصی قبل از فوت
- ۲۱۷..... وقوع فوت یا حجر قبل از توقیف اموال
- ۲۱۸..... تعیین مدیر در اخطار به تعیین ورثه
- ۲۱۸..... قرار توقیف عملیات اجرایی پرونده
- ۲۱۸..... مطلع کردن دادستان از وجود محجور
- ۲۲۰..... معرفی جانشینان متوفی
- ۲۲۰..... تعلیق اجرا در مدت تحریر ترکه
- ۲۲۱..... پرداخت محکوم به از محل دیه
- ۲۲۱..... فوت متعهد در ضمن عملیات اجرایی استوار مدنی
- ۲۲۲..... اثر فوت در خسارت تأخیر تأدیه
- ۲۲۳..... فوت قبل از تنظیم سند مزایده

ماده ۳۲- حساب مواعد در اجرا

- ۲۲۳..... مواعد اجرایی
- ۲۲۴..... عدم احتساب مدت توقف عملیات اجرایی
- ۲۲۵..... مواعد حاکم در اجرای احکام مدنی

ماده ۳۳- ورشکستگی در ضمن عملیات اجرایی

- ۲۲۵..... تکلیف ناشی از ورشکستگی محکوم علیه
- ۲۲۷..... مباشرت اداره تصفیه امور ورشکستگی

۲۲۹.....	ارسال پرونده به اداره تصفیه.....
۲۲۹.....	نحوه عمل اداره تصفیه.....
۲۳۰.....	احاله کار به اداره تصفیه.....
۲۳۱.....	بررسی حضور بستانکار در اداره تصفیه.....

ماده ۳۴- تکلیف محکوم علیه پس از ابلاغ اجراییه

۲۳۳.....	مهلت ده روزه برای محکوم علیه.....
۲۳۴.....	سرم مهلت پرداخت برای ادارات دولتی.....
۲۳۶.....	مهلت اجرای حکم علیه مقیم خارج از کشور.....
۲۳۷.....	مبدأ محاسبه روز در اجرای فاقد اجراییه.....
۲۳۸.....	امکان بخشش حکم به جزاء نقدی.....
۲۳۸.....	بهره‌مندی از دو مهلت.....
۲۳۹.....	تکلیف اولیه محکوم علیه.....
۲۳۹.....	الزامات محکوم علیه.....
۲۴۰.....	قابلیت مال برای استیفای محکوم به.....
۲۴۰.....	معرفی مال قاجاق برای استیفای محکوم به.....
۲۴۱.....	تقاضای پرداخت اقساطی.....
۲۴۱.....	معرفی مستثنیات دین توسط محکوم علیه.....
۲۴۳.....	معرفی ضامن توسط محکوم علیه.....
۲۴۴.....	نوع ضمان در عملیات اجرایی.....
۲۴۴.....	نداشتن مال توسط محکوم علیه.....
۲۴۵.....	عدم قدرت بر اجرای مفاد اجراییه.....
۲۴۶.....	اعلام صورت جامع دارایی.....
۲۴۸.....	اثر اعلام اطلاعات غیر واقعی.....
۲۴۸.....	متعسر بودن اجرای تمام یا قسمتی از اجراییه.....
۲۴۹.....	معرفی مال توسط شخص ثالث.....

۲۵۰	توصیف عمل ثالث در استیفای محکوم به
۲۵۰	جایگزینی ثالث و حدود آن
۲۵۱	اثر جایگزینی ثالث
۲۵۲	ارائه حکم اعسار به دادورز
۲۵۳	اسقاط حق اقامه دعوای اعسار
۲۵۴	تأمین محکوم علیه در دعوای اعسار
۲۵۶	انصراف بعدی شخص ثالث
۲۵۷	انصراف ثالث به جهت کمیت قیمت ارزیابی
۲۵۸	منع بارداشت شخص ثالث
۲۵۹	عدم تأثیر حکم اعسار به ثالث
۲۶۰	مهلت ادعای اعسار پس از درخواست
۲۶۰	نحوه محاسبه مهلت شروع و ادامه درخواست
۲۶۱	بازداشت محکوم علیه بدون نیاز به شناسایی اموال
۲۶۲	اثر اثبات ایسار یا اعسار در حبس
۲۶۲	حبس محکوم علیه رأی داور
۲۶۳	مهلت ادعای اعسار در احکام فاقد اجرائیه
۲۶۴	ملاک عدم دسترسی به مال
۲۶۵	توافق بر پرداخت اقساطی محکوم به
۲۶۶	مهلت دعوای اعسار محکوم علیه مقیم خارج از کشور

ماده ۳۵- نتیجه تمکن نسبت به پرداخت بدهی

۲۶۷	مجازات عدم پرداخت با وجود تمکن مالی
۲۶۸	شروع رسیدگی به جرم محکوم علیه
۲۶۹	تفاوت دو مجازات
۲۷۰	رفع اثر از حکم اعسار
۲۷۱	قابل گذشت بودن جرم ماده ۳۵

- ۲۷۱..... امکان معرفی مال توسط سه نفر.....
- ۲۷۲..... معرفی مال محکوم علیه توسط محکوم له.....
- ۲۷۳..... درخواست شناسایی اموال محکوم علیه.....
- ۲۷۳..... تقطیش و بازرسی برای شناسایی اموال.....
- ۲۷۵..... معرفی همزمان مال توسط طرفین.....
- ۲۷۶..... اولویت توقیف مال شخص ثالث.....
- ۲۷۶..... داشت محکوم به از حساب نمایندگی های خارجی.....
- ۲۷۸..... منع توقیف سهام برای بدهی شرکت.....
- ۲۷۸..... امکان توقیف مال قبل از انقضای ده روز.....
- ۲۷۸..... مرجع صدور دستور بس محکوم علیه.....

ماده ۳۶ - توقیف اموال محکوم علیه غائب

- ۲۷۹..... توقیف اموال محکوم علیه مجهول امکان.....
- ۲۸۰..... زمان توقیف اموال محکوم علیه.....
- ۲۸۱..... تکرار اختیار معرفی مال توسط محکوم له.....
- ۲۸۱..... تأدیه تأمین مناسب برای اجرای حکم غیابی.....

ماده ۳۷ - ارائه طریق اجرای حکم

- ۲۸۲..... ارائه طریق اجرای حکم توسط محکوم له.....
- ۲۸۳..... وظایف داور در محل اجرای حکم.....
- ۲۸۳..... معرفی نماینده توسط محکوم له.....
- ۲۸۳..... فاقد جنبه جزایی بودن دخالت های محکوم له.....
- ۲۸۴..... درخواست ختم عملیات اجرایی.....
- ۲۸۴..... ارائه طریق برای اجرای سند.....
- ۲۸۵..... قطع انشعاب آب و برق و گاز.....
- ۲۸۶..... حضور محکوم له در عملیات اجرایی.....

ماده ۳۸- اخذ رسید از محکوم‌له پس از تسلیم محکوم‌به

- ۲۸۶..... هدف اصلی عملیات اجرایی
- ۲۸۷..... چگونگی اخذ رسید از محکوم‌له
- ۲۸۷..... عدم تحویل محکوم‌به به محکوم‌له
- ۲۸۸..... عدم دسترسی به محکوم‌له
- ۲۸۹..... تسلیم مورد تعهد به متعهدله
- ۲۸۹..... اخذ محکوم‌به توسط ورثه غایب
- ۲۹۰..... امتناع محکوم‌له از تحویل گرفتن محکوم‌به

ماده ۳۹- اعاده عملیات اجرایی

- ۲۹۱..... بلااثر شدن تصدیق مبنای اجرا
- ۲۹۱..... مبنای بلااثر شدن در محکمات جری شده
- ۲۹۲..... حکم قطعی و حکم نهایی
- ۲۹۳..... فسخ حکم مورد اجرا
- ۲۹۵..... صدور حکم به نفع معترض ثالث
- ۲۹۵..... نقض حکم مورد درخواست اعاده دادرسی
- ۲۹۶..... لازمه اعاده عملیات اجرایی
- ۲۹۶..... اعاده عملیات اجرایی آراء غیر قضائی
- ۲۹۷..... اعاده عملیات اجرایی رأی قاضی شورا
- ۲۹۷..... اعاده به حالت قبل از اجرا
- ۲۹۸..... اعاده عملیات اجرایی به دستور دادگاه
- ۲۹۹..... اعاده عملیات اجرایی در نتیجه رأی دیوان
- ۳۰۰..... اعاده پرونده اجرایی در نتیجه رأی تجدیدنظر
- ۳۰۱..... عدم استرداد وجوه دریافتی
- ۳۰۲..... اجرای حکم بیش از محکوم‌به
- ۳۰۳..... ابطال سند رسمی انتقال اجرایی

- ۳۰۴..... ابطال سند اجرایی انتقال به ایادی بعدی
- ۳۰۵..... اعاده عملیات اجرایی بدون حکم نهایی
- ۳۰۶..... تغییر مسیر اجرا با توافق طرفین
- ۳۰۶..... عدم تأثیر واخواهی در اعاده عملیات اجرایی
- ۳۰۷..... اعاده اجرا پس از نقض قرار رد دادخواست
- ۳۰۷..... انقضای اعاده اجرا از نیم عشر اجرایی
- ۳۰۸..... عدم امکان اعاده عملیات اجرایی
- ۳۰۸..... اساده عملیات اجرایی پس از مزایده
- ۳۰۹..... تعیین ترتیب و نحوه پرداختی توافقی
- ۳۰۹..... اعاده عملیات اجرایی و ابطال اجرائیه
- ۳۱۰..... اعاده عملیات اجرایی سند
- ۳۱۱..... تکلیف اشجار در اعاده عملیات املاکی

ماده ۴۰- قرار محکوم علیه برای اجرای حکم

- ۳۱۲..... اجرای حکم بر اساس توافق طرفین
- ۳۱۲..... جایگاه قانونی توقف اجرا
- ۳۱۲..... توافق محکوم له و شخص ثالث
- ۳۱۳..... توافق بین محکوم علیه و ثالث
- ۳۱۳..... حدود توافق طرفین
- ۳۱۴..... عدم امکان توافق به تنظیم سند به نام ثالث

ماده ۴۱- اقدام دادورز به ترتیب قانونی

- ۳۱۴..... اقدام دادورز به ترتیب قانونی
- ۳۱۵..... عدم اجرای اجرائیه توسط محکوم علیه
- ۳۱۵..... ترتیب مقرر در این قانون
- ۳۱۷..... رعایت مقررات خاص در اجرای اسناد
- ۳۱۷..... اقدام بر اساس درخواست یا کشف مال

ماده ۴۲- تحویل عین محکوم به

- ۳۱۸..... تسلیم عین محکوم به.
- ۳۱۸..... معانی مختلف کلمه «عین».
- ۳۱۹..... تسلیم اصل مال به محکوم له.
- ۳۱۹..... تسلیم مال غیر منقول.
- ۳۲۰..... تسلیم به کیفیت مختلف.
- ۳۲۰..... تخلیه املاک متصرفی سفرای خارجی.
- ۳۲۲..... عدم تحویل محکوم به عین معین به محکوم له.
- ۳۲۲..... مهلت تحویل عین معین.
- ۳۲۳..... اجرای حکم تحویل پارچه.

ماده ۴۳- خلع ید از ملک مشاع

- ۳۲۴..... لازمه تصرف محکوم له در ملک مشاع.
- ۳۲۵..... مبنای حکم خلع ید ملک مشاعی.
- ۳۲۵..... اجرای حکم تخلیه ملک مشاع.
- ۳۲۶..... چگونگی استقرار محکوم له در ملک.
- ۳۲۸..... تخلیه املاک کسب و پیشه و تجارت.
- ۳۲۸..... تسلیط ید نسبت به ملک مشاع.
- ۳۲۹..... اجرای حکم خلع ید، خاتمه عملیات اجرایی.
- ۳۲۹..... خلع ید مفروزی در ملک مشاع.
- ۳۳۰..... نحوه اجرای حکم تخلیه به نفع یکی از ورثه موجر.
- ۳۳۱..... صدور اجرائیه به تقاضای یکی از محکوم لهم.
- ۳۳۱..... تأثیر اجرایی انتقال مشاعی به محکوم علیه.
- ۳۳۲..... اجرای حکم تخلیه ید مشاعی.
- ۳۳۲..... عدم تلازم خلع ید با وضع ید.
- ۳۳۲..... تخلیه در فرض مشاع بودن عین مستأجره.

ماده ۴۴- وجود عین محکوم به در تصرف ثالث

- وجود محکوم به در تصرف ثالث..... ۳۳۳
- ادعای حق توسط ثالث..... ۳۳۴
- کاربرد ماده ۴۴ در دعاوی عینی..... ۳۳۴
- مفهوم محکوم به عینی..... ۳۳۵
- صلاحیت رسیدگی به اعتراض شخص ثالث..... ۳۳۵
- عبررت اقامه دعاوی اعتراض ثالث..... ۳۳۶
- مهلت اقامه اعتراض و ارائه قرار تأخیر..... ۳۳۷
- صدور قرار تأخیر عملیات اجرایی..... ۳۳۸
- اقامه دعوا پس از اجرای حکم..... ۳۳۸
- عدم امکان تأخیر اجرا با اقامه دعوا..... ۳۳۹
- اجرای حکم با وجود تصرف ثالث..... ۳۳۹
- تکلیف به اعطای مهلت به ثالث..... ۳۴۰
- ادعای حق در رفع تصرف عدوانی..... ۳۴۰
- اعتراض مسبوق به تبانی..... ۳۴۱

ماده ۴۵- وجود اموال محکوم علیه در محل خلع ید

- تکلیف اموال موجود در محل اجرای حکم..... ۳۴۲
- سپردن جواهرات و اسناد بهادار به صندوق..... ۳۴۲
- فروش مواد فاسد شدنی توسط دادورز..... ۳۴۳
- نگهداری اموال محکوم علیه یا ثالث..... ۳۴۴
- احداث بنا توسط محکوم علیه..... ۳۴۴
- نحوه فروش اموال ضایع شدنی..... ۳۴۵

ماده ۴۶- تلف محکوم به عین معین

- پرداخت قیمت محکوم به..... ۳۴۶

- ۳۶۶..... ضمانت اجرای عدم انجام تعهد
- ۳۶۷..... انصراف محکومیت به استرداد سند از حبس
- ۳۶۷..... شمول ماده ۴۷ به تحویل زمین

ماده ۴۸- خلع ید از ملک مزروعی

- ۳۶۸..... اختیار محکومله در مورد قلع زراعت
- ۳۶۹..... خلع ید از زمینهای مزروعی
- ۳۷۰..... تشخیص بهای زراعت و اجرت المثل
- ۳۷۱..... توقف موقت سرای حکم
- ۳۷۱..... منظور از نونگار از زراعت
- ۳۷۱..... معذور کردن سرای و اصلاح آثار تخریبی
- ۳۷۲..... احداث اعیانی توسط محکوم علیه
- ۳۷۷..... راهنمای سوالات تخصصی دانشنامه
- ۳۸۷..... فهرست منابع و مآخذ
- ۳۹۱..... گزیده منشورات جدید فکرسازان

اجرا به معنای تحقق بخشیدن به مدلول حکم، غایت و هدف نهایی دادرسی است. به عبارت دیگر شخصی که حق یا حقوق او تضییع یا انکار شده و جهت احقاق حق به دادگاه مراجعه کرده است، می‌خواهد به آنچه از دست داده، برسد و در غالب موارد صرف صدور حکم مقصود او را تأمین نمی‌کند. اگر حکم دادگاه به اجرا منتهی نشود، اجرای عدالت محقق نخواهد شد. به تعبیر دیگر می‌توان گفت اجرای حکم مهمتر از دادرسی و صدور حکم است. در نتیجه اجرای حکم است که حق به صاحب آن رسانده می‌شود؛ بنابراین اجرای حکم از جهت تحقق عدالت اهمیت ویژه‌ای دارد. از جهت دیگر نیز چنانچه اجرای حکم نوعی اعمال حاکمیت توسط نظام اسلامی است، جایگاه مهمی به خود اختصاص می‌دهد.

پس از صدور حکم، قضاییت آن که یکی در مقام محکوم‌له و دیگری در مقام محکوم‌علیه ظاهر می‌شوند، مرحله اجرای حکم را سرنوشت سازتر از دادرسی می‌دانند؛ زیرا در این مرحله هر یک از این دو طرف می‌توانند خود را برای رسیدن به آنچه در دادرسی به دست نیاورده، به میدان می‌آورند. یک برای اجرای هر چه سریعتر حکم و دیگری برای جلوگیری از عملی شدن مفاد حکم. کوشش می‌کند تا جایی که چه بسا به اعتبار حوادث مرحله اجرای حکم، دادرسی دیگری بین آن دو و یا با مشارکت ثالث آغاز می‌گردد.

اهمیت ویژه اجرای حکم، نگارنده را بر آن داشت که در این خصوص تحقیق نوین و بدیعی را ارائه دهد. کتابهایی که در این خصوص نگاشته شده و در دسترس بود، بررسی و در بین آنها کتابی که مبنای اجرای احکام مدنی را شرح و تفسیر نماید، یافت نگردید. منظور از مبنا، قانون اجرای احکام مدنی است که کلیه احکام مدنی بر اساس آن قانون اجرا می‌شود. این قانون تا کنون به صورت ماده به ماده شرح داده نشده است تا متصدیان و مسئولین اجرا بتوانند در مواقع نیاز به توضیح یک ماده قانونی، مستقیماً به شرح ماده مورد نظر مراجعه کنند. با توجه به این ضرورت، زمینه ایجاد یک تحقیق نوین آماده و تصمیم بر آن شد که قانون اجرای احکام مدنی مصوب

اول آبان ماه سال هزار و سیصد و پنجاه و شش شمسی شرح و تفسیر و به علاقمندان تقدیم شود.

قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی به عنوان یکی از آیین‌های ویژه اجرای احکام متضمن دادن مال به دیگری که در سال ۱۳۹۴ به تصویب رسید، نیز زمینه دیگری ایجاد کرد تا در پرتو شرح و تفسیر مواد قانون اجرای احکام مدنی، بر مبنای آخرین نظرات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه در خصوص قانون مزبور، آن قانون نیز مورد بحث و بررسی قرار گیرد و این امر موجب توسعه مطالب مجلدات قبلی شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی به سه جلد با عنوان «دانشنامه اجرای احکام مدنی» شد. این دانشنامه متضمن مباحث به روز شده شرح جامع و مطالب جدیدی است که به اخبار و حوادث در عرصه اجرای حکم و گفتگوهای علمی با قضات و دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری به کتاب اضافه شده است.

حقیقت آن است که تفسیر دو قانون اجرای احکام مدنی و نحوه اجرای محکومیتهای مالی بضاعتی بیش از بضاعت نگارنده می‌خواهد؛ اما به هر حال باید به این ضرورت پاسخ مثبت داده شود. تفسیر در اختیار جامعه حقوقی اعم از قضات، وکلا، اساتید و دانشجویان رشته حقوق قرار داده شود. بویژه این که قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی بخش قابل توجهی از روابط مقامات قضایی و اجرای حکم را تحت الشعاع خود قرار داده است.

در این کتاب با تکیه بر منابع ارزشمند علمی و محرات اساتید بزرگوار دانشگاه و قضات دادگستری و همچنین با توجه به سابقه خدمت و کار قضایی در دادگاه مدنی تفسیر هر ماده از قانون اجرای احکام مدنی به علاقمندان تقدیم می‌گردد. در قسمت‌های مرتبط با قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی نیز تشریح مواد آن قانون صورت گرفته است. در هنگام تفسیر و توضیح هر ماده، در صورت ضرورت نظرات اداره حقوقی قوه قضاییه که در نتیجه استعلامات قضات اعلام گردیده بیان شده و چنانچه به نظر نگارنده پیشنهاد یا انتقادی نیز در مورد مقرر قانونی مربوطه وجود داشته، با ارائه راهکار لازم ذکر گردیده است.

با توجه به این که در ارتباط با اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا، آیین‌نامه مصوب رییس قوه قضاییه مبنای عملکرد واحدهای اجرای ثبت است، در توضیح مواد قانون اجرای احکام مدنی، مواد مشابه در آیین‌نامه مذکور نیز بیان، تطبیق و با مقررات اجرای احکام مدنی مقایسه شده است.

بایسته‌های استفاده بهینه از کتاب

برای استفاده شایسته از مطالب کتاب که با عنوان «دانشنامه اجرای احکام مدنی» عرضه شده، لازم است به مطالب زیر توجه شود.

۱- در حاتم نگارش‌های علمی علوم بشری، واژه «دانشنامه» تشریح و توضیح واژگان و لغات کاربردی، علم را به ذهن متبادر می‌کند. این تبادر اگر چه صحیح به نظر می‌رسد، اما انتخاب عنوان «دانشنامه اجرای احکام مدنی» برای اثر حاضر را نفی نمی‌کند. به عبارت دیگر، عنوان دانشنامه در این کتاب گستره این عنوان را از توضیح واژگان به شرح و تفسیر کلی یک تحول توسعه داده است و به نظر نگارنده عنوان دانشنامه از این ظرفیت نیز برخوردار است. دانش کلی علمی و مهارتی یک علم به نام اجرای احکام مدنی را نیز در درون خود جای داده باشد.

۲- کلیه مطالب کتاب حاضر دارای تیتر و عنوان خاص است. با این توضیح که هر پارگراف و هر مطلب دارای تیتر و عنوان مخصوص به خود بوده و این عناوین در مجموعه فهرست مطالب در ابتدای کتاب بیان شده‌اند تا علاقه‌مندان با مراجعه به فهرست عناوین از طریق عنوان مورد نظر، مطالب مورد تقاضا را با سهولت کامل برای مطالعه و بهره‌برداری در اختیار داشته باشند.

۳- این اثر در سه جلد تقدیم شده است، افزایش یافتن دو جلد قبلی به سه جلد فعلی و با عنوان جدید از این جهت صورت گرفته که در سال ۹۵ مطالب جدیدی به کتاب اضافه شده است. این مطالب عمدتاً بر اساس تحولات قانونی، نظرات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه و مباحثی است که در دوره‌های مختلف آموزشی مطرح و تدریس شده است.

۴- با توجه به عضویت نویسنده کتاب در کارگروه تدوین و بررسی کارشناسی لایحه اصلاحی قانون اجرای احکام مدنی و اطلاع از آخرین استعلامات قضات کشور در ارتباط با مسائل اجرای احکام مدنی، سعی شده است مطالب کتاب بر اساس آخرین مباحث، به روز رسانی شده و در مواردی که به نظریه اداره حقوقی قوه قضاییه استناد شده، نظریه مذکور نیز با قید شماره و تاریخ ذکر گردیده است. در این ارتباط اضافه می‌نماید اداره کل حقوقی قوه قضاییه یکی از ادارات کل معاونت حقوقی قوه قضاییه است و تشکیلات این اداره کل، همچون سایر ادارات کل ستادی قوه قضاییه است؛ اما از آنجایی که در عرف محاوره‌ای قضات و ارجاعات دکترین حقوقی، اداره کل مذکور معمولاً به عنوان اداره حقوقی خطاب واقع می‌شود و یا از آن به عنوان اداره نام برده می‌شود، لذا در توضیحات کتاب با همین عنوان از اداره کل مذکور نام برده شده است و هر جا که استنادی به نظریه اداره حقوقی شده، منظور اداره کل حقوقی قوه قضاییه است.

۵- به منظور امکان استناد آسان تر، از مطالب کتاب و همچنین سهولت رجوع به مطلب مورد نظر، در مواردی که مراجعه به مطلب، پیشنهاد شده است، شماره ردیف مطالب کتاب به صورت مسلسل بین گردیده تا با ذکر شماره مطلب در پاورقی، خواننده مستقیماً به مطلب مورد نظر راهنمایی گردد. مضافاً در پایان کتاب راهنمای مراجعه به سؤالات متن کتاب با قید آدرس پاسخ را برای علاقمندان قرار داده شده است.

۶- در توضیحاتی که متناسب با مواد قانون اجرای احکام مدنی یا قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی داده شده، گاه ممکن است بیش از یک مرتبه به شماره‌ای در نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه استناد شده باشد. دلیل این امر آن است که مفاد آن نظریه ناظر به چند سؤال متفاوت در یک استعلام بوده و هر سؤال مربوط به یکی از مباحث اجرای احکام مدنی بوده باشد؛ به عنوان مثال بخشی از یک نظریه مربوط به ماده ۱۱ قانون اجرای احکام مدنی در مورد ابطال اجرائیه و بخش دیگری از همان نظریه مربوط به ماده ۱۳۶ قانون مذکور در رابطه با ابطال مزایده بوده باشد.

در این مورد قسمت مربوط به ابطال اجرائیه در توضیحات ذیل ماده ۱۱ و قسمت مربوط به مزایده در توضیحات ماده ۱۳۶ قید شده است؛ بنابراین اگر با استناد به یک شماره نظریه، دو مطلب مختلف بیان شده باشد، ناشی از این امر است.

۷- بخشی از نظریه‌هایی که از اداره حقوقی قوه قضاییه در کتاب مورد استناد قرار گرفته، نظریه‌هایی است که هنوز به صورت کتاب منتشر نشده‌اند تا ارجاع به منبع نقل نظریه ممکن باشد، بلکه از آنجایی که نویسندگان عضو کمیسیون مربوط به اجرای احکام مدنی در اداره مذکور بوده و یا به اعتبار مشارکت او در تدوین لایحه اصلاح قانون اجرای احکام مدنی به آن نظریه‌ها دسترسی داشته، در توضیحات مواد قانونی نیز به آنها استناد نموده و متن نظریه‌های مورد استناد در دسترس نگارنده بوده است. با این حال، با توجه به اینکه موضوع مورد بحث در پاسخ به استعلام کدام یک از مراجع حساب «بران» شده است. اضافه می‌نمایم نظریات مذکور به غنای کتاب افزوده است. چرا که هر نظریه مسبق به کسب نظر مستشاران و قضات مجرب اداره مذکور بوده و پس از بحث در هیئت مدیره اجرای احکام مدنی با مشارکت مدیر کل محترم اداره حقوقی قوه قضاییه و استادن نگاه جناب آقای دکتر شاه حیدری‌پور و دقت زایدالوصف وی همراه بوده است.

۸- در هر مورد که به قانون آیین دادرسی مدنی اشاره شده، منظور، قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۲ می‌باشد و از جهت اختصار مطلب، قانون مذکور با عنوان «قانون آیین دادرسی مدنی» مورد اشاره یا مورد استناد واقع گردیده است.

۹- به اعتبار توضیحاتی که در ارتباط با هر یک از مواد قانونی بیان شده، حسب ارتباط موضوع با مباحث اجرایی دیگر، ممکن است در آن خصوص مسائلی در مواد دیگر نیز آمده باشد؛ به عنوان مثال در ارتباط با دخالت شخص ثالث در عملیات اجرایی علاوه بر ذیل ماده ۳۴، در ذیل ماده ۴۷ نیز مطالبی بیان شده است. به منظور امکان مراجعه به مباحث مربوط به ثالث، در آخر کتاب راهنمای موضوعی نیز به

صورت فهرست با ذکر شماره صفحه بیان شده تا علاقمندان به تحقیق در خصوص موضوع واحد، سهولت بیشتری در مراجعه به مطالب مرتبط داشته باشند.

۱۰- از آنجایی که قانون اجرای احکام مدنی در تنظیم ابواب و فصول دارای پلان و فهرست منظم است، لذا در کتاب حاضر همان نظام حفظ شده است؛ به عنوان مثال فصل اول قانون مذکور به قواعد عمومی اجرا اختصاص یافته است و مبحث اول از فصول اول به مقدمات اجرا پرداخته است. در متن کتاب نیز همین ترتیب حفظ و مطالب، زیر مجموعه مبحث بیان شده‌اند. با این توضیح که در جلد اول این دانشنامه، منحصرأ فصل اول قانون اجرای احکام مدنی مورد بحث واقع شده است و فصول دیگر در مجلدات بعدی تشریح و تبیین گردیده‌اند.

دکتر علی مهاجری

قاضی بازنشسته، عضو هیات علمی دانشگاه

۱۳۹۶